

-
14. Interpelácia poslankyne Národnej rady Slovenskej republiky M. Vášáryovej na ministra kultúry Slovenskej republiky M. Maďariča podaná 29. mája 2014 vo veci problematiky financovania časopisov ministerstvom

Magdaléna Vášáryová
poslankyňa Národnej rady
Slovenská republika

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
29-05-2014		
Číslo spisu: 226DS-543/2014		
Listy: 1/2	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava, 29.5.2014

Vážený pán minister,

v posledných týždňoch sme boli svedkami toho, ako sa polícia začala zaoberať vyšetrovaním obsahu článkov časopisu Banskobystrického samosprávneho kraja *Náš kraj*. Riešila podozrenie, že články obsahujú zákonom zakazovanú propagáciu fašistických myšlienok. Dospela k názoru, že sa tak nestalo. Mnoho ľudí na Slovensku je ale presvedčených, že k propagácii fašistických myšlienok v tomto médiu došlo.

Zaujímavé je nahliadnuť do niektorých časopisov, ktoré majú kultúru v záhlaví, ale ktorých obsah je nielen v priamom protiklade k súčasnému programovému vyhláseniu vlády, ale aj k našim záväzkom, ktoré vyplývajú z nášho členstva v Európskej únii, NATO a iných medzinárodných organizáciách. Tieto časopisy, financované Ministerstvom kultúry SR pod vedením Mareka Maďariča, už šesť rokov prispievajú k šíreniu etnickej nenávisti, starého vyžitého nacionalizmu, propagujú antieurópske smerovanie s odkazmi na velebenie fašistického Slovenského štátu alebo bývalého komunistického režimu.

Okrem týchto kultúrno-spoločenských časopisov financuje MK SR množstvo iste potrebných časopisov zameraných na jeden umelecký smer, ale neposkytuje dotácie žiadnemu celospoločenskému kultúrnemu časopisu, ktorý by bol jednoznačne proeurópsky orientovaný a vytvoril by tak potrebný priestor pre európsky orientované kritické myslenie v oblasti umenia, kultúry a vzdelávania.

Po dvojročnej podrobnej analýze štyroch časopisov Vás, pán minister, žiadam:

1. Okamžite zastavte financovanie časopisu *Kultúra*, vydávaného vydavateľstvom Factum Bonum, s finančnou podporou MK SR. V tomto časopise, aj keď opomenieme radikálny až nenávisťný jazyk, ktorý je vraj kresťanský (jeho protipólom je pápež František), je naše členstvo v Európskej únii označované za príslušnosť k stádu oviec a samotná Európska únia ako slobodomurársky spolok. V každom čísle sú oslavné životopisné články príslušníkov HSL'S a vyzdvihovanie fašistického režimu na Slovensku počas II. svetovej vojny vo všetkých možných formách a vždy nakoniec nekomentované „spomienky“ Alexandra Macha, právoplatne odsúdeného za zločiny proti ľudskosti počas II. svetovej vojny.
2. Do pozornosti by som Vám dala aj časopisy a noviny, ktoré vydáva Matica slovenská. Je to samozrejme jej zodpovednosť akému obsahu dáva prednosť vo svojich médiách, ale vzhľadom na to, že Matica slovenská dostáva štátne dotácie – 1,4 milióna eur z rozpočtu MK SR, malo by byť Vašou povinnosťou vytvárať nátlak na jej vedenie, ak ju chceme naďalej považovať za dôležitú kultúrnu inštitúciu vzhľadom na jej históriu.

Už len mená autorov, ktorí publikujú v *Slovenských národných novinách* dokazujú, že ide o ľudí, ktorí nepatria nielen medzi špičku slovenských komentátorov a literátov, ako to bývalo v minulosti, ale ide o ľudí, ktorí sa stali neslávne známimi svojou nenávisťou voči členstvu Slovenska v európskych štruktúrach, voči našim spojencom a prispievajú k zvelebovaniu temnej minulosti Slovenska počas Mečiarovho režimu. Každému človeku, ktorý sa intenzívnejšie zaoberá kultúrou je úprimne ľúto, že matičiarsky časopis *Slovenské pohľady*, ktorý ešte aj pred 17. novembrom 1989 patril medzi špičky kultúrnych časopisov, dnes klesol na úroveň nezriedka treťotriednych autorov. Samozrejme, je to najmä zodpovednosť súčasného vedenia Matice slovenskej kam dovedli tieto, v minulosti pre národný kultúrny život Slovenska, kľúčové kultúrne médiá, ale aj vzhľadom na dnešnú medzinárodnú situáciu je najvyšší čas pozdvihnúť hlas nielen časti verejnosti, ale aj MK SR.

3. Najväčšiu dotáciu spomedzi spoločensko-kultúrnych časopisov dostáva *Literárny týždenník*, vydávaný Spolkom slovenských spisovateľov. Je pozoruhodné, že okrem niekoľkých hodnotnejších článkov, ktoré sa venujú vzdialenejšej kultúrnej a literárnej histórii, sa *Literárny týždenník* venuje často takým istým témam ako médiá Matice slovenskej a v konečnom dôsledku aj časopis *Kultúra*. *Literárny týždenník* spomínam len preto, lebo MK SR počas Vášho vedenia neposkytlo dotácie minimálne dvom vznikajúcim, moderne orientovaným kultúrno-spoločenským časopisom. Samozrejme, zodpovednosť za obsah *Literárneho týždenníka* nesie Spolok slovenských spisovateľov (čítanie mien jeho predsedníctva nie je, bohužiaľ, prehliadkou mien úspešných literátov), ale vzhľadom na to, že dostáva tak veľkú podporu, je aj Vašou povinnosťou, pán minister, aby ste vyslovili svoj názor na jeho obsah. Nemôžete ho predsa len mlčky čítať, čo predpokladám, ale ako intelektuál sa k jeho obsahu musíte vysloviť.

V niektorých mojich predchádzajúcich parlamentných vystúpeniach som sa už tejto téme čiastočne venovala a vyslovila som podozrenie, že niektoré časopisy financované MK SR poskytujú štátom dotovaný priestor pre šírenie protizákonných propagand, jazykom nenávisti a pohrdania k dnešnému strategickému postaveniu Slovenska ako rovnoprávneho partnera v Európskej únii, oslavovaním ľudí, ktorí by v podmienkach právneho štátu mali byť právoplatne odsúdení alebo aspoň ostrakizovaní spoločnosťou za svoje reakčné postoje sprevádzané nenávisným jazykom voči iným. Zároveň, MK SR finančne nepodporuje žiaden kultúrno-spoločenský časopis, ktorý by mohol v slovenskej kultúrnej spoločnosti zohrávať rovnakú úlohu ako svojho času *Kultúrny život*. Nepochybujem, že pri dostatku dobrej vôle a s myšlienkou na budúcnosť slovenskej kultúry, by k tomu už za šesť rokov Vašej činnosti na MK SR mohlo dôjsť.

S pozdravom

Magdaléna Vášáryová
členka Výboru pre kultúru a médiá NR SR

Vážený pán
Marek Madžarič
minister kultúry SR